

F. t. l. om godkendelse af handelsskoler m. v.

skoler samt maskinmester- og maskinistiskoler, skal have godkendelse, og at de må underkaste sig den fornødne kontrol med selve undervisningen.

Om forbud mod annoncering m.v. med undervisning til de omhandlede uddannelser uden godkendelse henvises til forslaget § 17.

Til § 4.

Under hensyn til den stedfindende udvikling, hvorefter skolerne ikke i samme omfang som hidtil meddeler undervisning for et begrænset lokalt område, men modtager elever til en mere differentieret uddannelse fra et betydeligt større område, og til at skolernes økonomi således ikke i samme omfang som tidligere kan baseres på lokal støtte, er det hensigten ved oprettelse af nye skoler at kræve disse organiseret som selvejende institutioner. Man ønsker endvidere på denne måde at sikre, at skolernes midler kun kan anvendes til det pågældende uddannelsesformål.

Der er ikke foreslået ændring af de bestående godkendte skolers organisationsformer, og disse skoler kan fortsat modtage statstilskud i overensstemmelse med de i loven fastsatte bestemmelser. For at oppebære fuld dækning af driftsudgifterne fra staten til anden undervisning end lærlingeundervisning skal skolerne dog drives som selvejende institutioner, jfr. § 6.

Efter den foreslåede forhøjelse af de offentlige tilskud vil det være rimeligt, at kommunerne og/eller staten repræsenteres i skolernes ledelse.

Til § 5.

Da lærlingeloven fastsætter, at enhver læremester skal holde lærlingen til at deltage i den for faget godkendte undervisning i en anerkendt faglig skole og forudsætter, at sådanne skoler er etableret, indtager lærlingeskoler og lærlingskoleafdelinger en særlig stilling i uddannelsessystemet. Da endvidere lærlingeloven bestemmer, at læremestrene skal afholde skolepenge og rekvisitpenge, må man til sikring af den fornødne interesse for lærlingeuddannelsen have for øje, at læremestrenes økonomiske forpligtelser holdes på et rimeligt niveau, og søge at sikre, at disse udgifter bliver så ensartede som muligt, uanset til hvilken skole læremesteren efter gennemførelsen af centraliseringen skal sende lærlingen, og således at alene den af de enkelte fag godkendte undervisnings varighed og indhold kan begrunde væsentlige forskelle i skolepengenes størrelse.

De ændringer i undervisningens indhold og omfang, som forventes gennemført for handelsskoler, og som vil medføre betydelige forøgelser af omkost-

ningerne ved disse skoler, gør det — af hensyn til mestrenes økonomiske forpligtelser — nødvendigt, at den offentlige støtte forøges.

Efterhånden som den nye uddannelse og dag-skoleundervisningen gennemføres, foreslås handelsskolernes tilskud forhøjet med et tilskud fra kommunerne på 40 pct. af statens tilskud (48 pct.), idet foretagne beregninger viser, at et samlet tilskud af denne størrelse skulle kunne dække de forøgede udgifter. Da det må antages, at udgifterne senere vil blive forøget og nødvendiggøre større offentlige tilskud stilles der forslag om, at der skabes hjemmel for, at der til lærlingeskolerne af statskassen kan ydes indtil 60 pct. af de tilskudsberettigende udgifter, hvortil kommer fornævnte kommunale tilskud på 40 pct. af statstilskuddet.

Da driftsudgifterne ved handelsskolerne må forventes at stige i et sådant omfang, at en forhøjelse af statens tilskud udover de 48 pct. må anses for påkrævet, vil forslag herom til sin tid forinden forelæggelse for folketingets finansudvalg blive forhandlet med de kommunale organisationer.

Det er endvidere foreslået, at den for tekniske skolers lærlingeafdelinger efter aftale fastsatte kommunale tilskudsordning lovfæstes, og at tilskuddet fra 30 pct. forhøjes til 40 pct. af statens tilskud.

Regler for ydelse af kommunale tilskud fastsættes efter nærmere af undervisningsministeren efter forhandling med indenrigsministeren fastsatte retningslinier, og det forudsættes, at tilskuddene ydes af amtsskolefondene for de lærlinge, der er hjemmehørende inden for fondens område, dog under hensyntagen til de særlige forhold, der gør sig gældende for hovedstadsområdet.

Under henvisning til det ovenfor anførte vedrørende den tilsigtede ligestilling af læremestre med hensyn til skolepenges størrelse er det foreslået, at tilskudsordningen bliver den samme uanset skolernes forskellige organisationsforhold.

For handelsskolernes vedkommende foreslås, at det kommunale tilskud ydes, efterhånden som den nye lærlingeuddannelse gennemføres som dagundervisning, således at de ændrede tilskudsprocenter træder i kraft for disse skolers lærlingeafdelinger fra begyndelsen af det år, hvori omlægningen foretages, og i det omfang, omlægningen gennemføres.

I henhold til lærlingelovens § 31 åbnes der mulighed for at gøre visse principielle fravigelser fra mesterlæren som den hidtil praktiserede oplæringsform. Herved er der — specielt med henblik på håndværk og industri — tænkt på eventuel etablering af værkstedsskoler, hvor hele den praktiske oplæring eller dele heraf kan foregå jævnsides med